

LAUSUNTO

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamo
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite OKM033:00/2012

Asia **Lausunto korkeakoulutettujen uutta erikoistumiskoulutuksen kokonaisuutta valmistelewan työryhmän muistiosta**

Tiivistelmä

Taideyliopisto kannattaa lämpimästi uuden korkeakoulujen erikoistumiskoulutuksen toteuttamista Suomen yliopistoissa pitkäjänteisellä ja eettisesti kestäväällä tavalla 2015 alkaen. Taideyliopisto pitää tärkeänä erikoistumiskoulutusten joustavuutta, yhteyttä korkeakoulujen koulutusvastuisiin ja perustoimintaan, valtion osallistumista erikoistumiskoulutusten rahoitukseen ja maksujen kohtuullisuutta.

Lausunto

Taideyliopisto pitää tutkintoja täydentäviä korkeakoulujen erikoistumiskoulutuksia erittäin tervetulleena keinona parantaa korkeakoulututkinnon suorittaneiden täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Taidealalla tällaiselle täydennyskoulutukselle on tutkittua tarvetta, kuten lukuisista selvityksistä käy ilmi (Lagerström & Mitchell 2005, Kanerva & Lehikoinen 2007, Heinsius & Lehikoinen 2013, Herranen, Houni & Karttunen 2013). Erikoistumiskoulutusten tarpeellisuus on todettu myös opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Taidealojen erityispätevyyspaletti –hankkeessa (2010–2013), jossa tunnistettiin neljä taidealojen yhteistä erityisosaamisen tarvetta: taiteen soveltava käyttö, taideorganisaation johtaminen, välittäjäorganisaatioiden työ ja yleisötyö. Tarpeet ovat laajoja ja monialaisia, minkä vuoksi ainakin osassa erikoistumiskoulutuksia kannattaa toimia konsortiossa muiden yliopistojen kanssa.

Taideyliopisto pitää tärkeänä, että erikoistumiskoulutukset erotetaan markkinarahoitteisesta täydennyskoulutuksesta, että ne kytketään osaksi korkeakoulujen koulutusvastuita, perustoimintaa, laadunvarmistusjärjestelmiä ja että niissä suoritettut opintopisteet kytketään osaksi korkeakoulujen laskennallista rahoitusmallia.

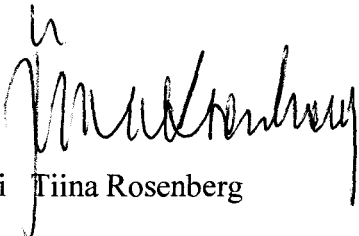
Taideyliopisto pitää välttämättömänä, että erikoistumiskoulutuksia koskeva malli toteutetaan eettisesti kestäväällä tavalla, joka huomioi aikuisopiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet opiskella erikoistumiskoulutuksissa riippumatta varallisuudesta tai asemasta työmarkkinoilla. Erityisesti taidealoilla työskennellään epätyypillisissä työsuhteissa ja uusien avausten alueilla, missä ei vielä ole työsuhteita. Tämän vuoksi Taideyliopisto näkee tärkeäksi, että erikoistumiskoulutuksen edellytyksenä ei ole olemassa oleva työsuhde tai työpaikalla tehtävä työharjoittelu vaan, kuten muistiossa (s. 40) todetaan:

jos omaa työpaikkaa ei ole, koulutuksen järjestäjällä on yhteistyöverkosto, jossa pääsee kehittämään ja koettelemaan tavoitteena olevaa asiantuntijuutta.

Lisäksi Taideyliopisto näkee hyvänä, että erikoistumiskoulutukset ovat riittävän laajoja, henkilökohtaistettuja, vähintään 30 opintopisteen opintokokonaisuuksia, jotka voidaan suorittaa joustavasti osissa ja riittävällä aikavälillä (esimerkiksi 3 vuotta).

Taideyliopisto näkee, että erikoistumiskoulutuksen rahoitukseen tulee taidealalla kiinnittää erityistä huomiota. Taideyliopiston edustamien kohderyhmien sekä yksityisten koulutusta tarvitsevien ihmisten että heidän työnantajiensä maksukyky on pääsääntöisesti varsin vaatimaton. Valtion tulisi kohdentaa rahoitusta ei pelkästään erikoistumiskoulutusten käynnistämismvaiheeseen vaan myös kehittämiseen ja toteuttamiseen pitkäjänteisellä ja kestäväällä tavalla. Kestävyydellä tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että erikoistumiskoulutuksissa näkyväksi tuleva työelämää koskeva hiljainen tieto saadaan yliopiston ja työelämän yhteiseksi tietopääomaksi. On kuitenkin perusteltua, että erikoistumiskoulutuksista voidaan periä kohtuullinen maksu ilman voiton tavoittelua.

Helsingissä 24.9.2013

Rehtori Tiina Rosenberg

Jakelu: dekaanit, Kai Lehikoinen, Osmo Palonen, Sanna Yliheljo